

JUHO-UKELI

Isäni isä Juho Heikki Huttunen syntyi 3.5.1860 Kajaanin Murtomäen kylässä Halmetmäen kruununtorpan poikana. 1860-luvun lopun suurina nälkävuosina hänen isänsä kuoli 31-vuotiaana, isoisänsä 62-vuotiaana ja pikkusiskonsa pariviikkoisena. Juho jäi siten 7-vuotiaana kaksistaan äitinsä kanssa. Torpan tilukset käsittivät 1.137 ha, pääasiassa suota. Torpasta jouduttiin luopumaan. Sen jälkeen Juho kierteli äitinsä kanssa talosta taloon tilapäistöitä tehden. Kerran he olivat kulkeutuneet jopa Viipuriin asti, mistä heidät kuitenkin "ruununkyyvillä" palautettiin takaisin Kainuuseen, siis irtolaisina.

Juhosta varttui roteva mies. Hän oli aikalaisekseen jättiläinen, n. 185-senttinen, ja tunnettu voimistaan. Hänestä tuli itseoppinut kirvesmies. Hän oli rakentamassa rautatietäkin Kajaaniin 1903-1904. Kirjoittamaan hän ei ehtinyt opiskella, lukemaan hän kylläkin oppi. Juho avioitui ja lapsia syntyi kymmenen. Heistä kolme kuoli alle kouluikäisinä, tosin koulua ei Kainuun perukoilla silloin käyty.

Juho-Ukeli kuoli 5.2.1951, siis yli 90-vuotiaana. V. 1945 syntyneenä muistan hänet. Kovin monta kertaa emme valitettavasti ehtineet tavata, koska välimatka oli parisataa kilometriä. Ukeli oli vaikuttava hahmo kokonsa ja pitkän elämäkokemuksensa vuoksi. Vaikka hän olikin karu ja kovan elämän kokenut, hänellä oli myös herkät puolensa: hän oli mm. opettanut isosiskolleni kirjaimia lehtiotsikoista. Ukeli oli hyvin terve. Vain kerran pitkän elämänsä aikana hän oli käynyt lääkärissä. Pojalta oli metsätöissä irronnut kirveenterä ja lentänyt Ukelin rinnoille. Tuon haavan hän oli käynyt paikkauttamassa Kajaanissa. Ukeli oli viimeisenä elinpäivänään käynyt ulkokuusissa, joka kainuulaisen tavan mukaan sijaitsi navetan katonrajassa, jyrkkien portaitten päässä. Seuraavana aamuna oli vähän nuorempi mummoni ihmeteltyt, kun Ukeli ei nousekaan aamukahville. Ukeli oli nukkunut yöllä pois.

Ukeli-nimike sopi isoisälleni erinomaisesti. Se oli hieman harvinainen. Isoisäni antoi nimitykselle persoonallaan oman sisältönsä. Kielellisesti nimike on lähellä ukkelia - hieman hassunkurista ukkoa - mikä antaa Ukelille pientä pehmeyttä. Ainakin isoisäni kohdalla Ukeli-nimike antoi kuitenkin kuvan vanhasta, vakaasta ja turvallisesta suvun tervaskannosta.

Lohja 15.11.2006, Reino Huttunen